



**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-15(6)/14/AgŁ

Warszawa, 7 maja 2014 r.

DECYZJA DIH-1/33/2014

Na podstawie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 148) oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy PiB Sp. z o.o. z siedzibą w Gołyminie-Ośrodku, od decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie z dnia 28 stycznia 2014 r. (nr akt sprawy: KŻ.8361.100.2013.GM), na mocy której ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 18 634,25 zł (słownie: osiemnaście tysięcy sześćset trzydzieści cztery złote 25/100), z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej partii produktu o nazwie „filet z kurczaka” o łącznej wielkości 851,53 kg i wartości 11 538,23 zł – uchyla zaskarżoną decyzję w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, to jest Warmińsko-Mazurskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej w Olsztynie.

UZASADNIENIE

W dniach 4, 5 i 10 września 2013 r. inspektorzy reprezentujący Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Olsztynie – zwanego dalej „Warmińsko-Mazurskim WIIH”, przeprowadzili kontrolę w Hurtowni Mięsa i Wędlin w Olsztynie przy ul. Jagiellończyka 45, należącej do przedsiębiorcy PiB Sp. z o.o. z siedzibą w Gołyminie-Ośrodku – zwanego dalej również „stroną”.

W pierwszym dniu kontroli, tj. 4 września 2013 r. stwierdzono w sprzedaży jedną partię produktu o nazwie „filet z kurczaka”, oznaczonego numerem partii produkcyjnej „206630082013”, terminem przydatności do spożycia „należy spożyć do: 07.09.2013 r.”, wyprodukowanego i dostarczonego przez stronę do kontrolowanej hurtowni w łącznej ilości

1 200 kg (według dowodu dostawy nr 1/W01618/2013 z dnia 3 września 2013 r.) – zwanego dalej „filetami z kurczaka”, o łącznej wielkości 851,53 kg i wartości 11 538,23 zł.

Jak wynika z dołączonych do akt sprawy wydruków zdjęć, przedmiotowy produkt był oferowany do sprzedaży w opakowaniach transportowych, w postaci otwartych pojemników o masie netto 15 kg, opatrzonych etykietą. Na etykietach zamieszczone były dane dotyczące producenta, nazwy produktu (asortymentu), numeru partii produkcyjnej, terminu przydatności do spożycia, masy netto, warunków przechowywania i numeru kontroli weterynaryjnej.

Próbkę produktu pobrano do oceny organoleptycznej wykonywanej przez inspektorów na miejscu – co udokumentowano w protokole pobrania próbki z dnia 4 września 2013 r. nr 086432. Na podstawie przeprowadzonej oceny organoleptycznej stwierdzono, że produkt ten posiadał obojczyk i pozostałości chrząstek, a więc wykazywał cechy właściwe dla filetów z piersi kurczaka z obojczykiem, a nie dla „filetów z kurczaka”, jak wykazano na etykietach zamieszczonych na opakowaniach transportowym i w dowodzie dostawy z dnia 3 września 2013 r. – co udokumentowano w sprawozdaniu z badań organoleptycznych z dnia 4 września 2013 r. nr 1 (załącznik 1 do protokołu kontroli).

Zdaniem Warmińsko-Mazurskiego WIIH, powyższe było niezgodne z wymaganiami określonymi w art. 1 pkt 2 lit. k rozporządzenia Komisji (WE) nr 543/2008 z dnia 16 czerwca 2008 r. wprowadzającego szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do mięsa drobiowego (Dz. U. UE L 157 z 17.6.2008 s. 46 z późn. zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 543/2008”, a także zadeklarowanymi przez producenta w oznakowaniu tego produktu.

Ponadto, przedmiotowy produkt oceniono pod względem prawidłowości oznakowania i zakwestionowano z uwagi na: użycie w oznakowaniu (tj. na etykietach zamieszczonych na opakowaniach transportowych, jak również w dowodzie dostawy z dnia 3 września 2013 r.) niewłaściwej nazwy produktu (tj. podano „filety z kurczaka”, podczas gdy przeprowadzona na miejscu ocena organoleptyczna wykazała, że faktycznie były to filety z piersi kurczaka z obojczykiem) i niepodanie klasy produktu, co stanowiło naruszenie przepisów art. 1 pkt 2 lit. k, art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 543/2008 i załącznika XIV część B pkt III ppkt 1 do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzeniu o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) (Dz. U. UE L 299 z 16.11.2007 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1234/2007”.

Obecna przy czynnościach kontrolnych osoba zatrudniona na stanowisku kierownika w hurtowni oświadczyła w dniu 4 września 2013 r., że zakwestionowana partia produktu została jeszcze w tym samym dniu wstrzymana od obrotu do czasu poprawy oznakowania, a po naklejeniu na opakowania transportowe nowych etykiet z informacją o nazwie produktu i klasie (tj. „filet z kurczaka z obojczykiem kl. B”), została ponownie wprowadzona do obrotu w godzinach wieczornych. Podkreśliła także, że o tej samej treści została przyjęta dostawa nowej partii produktu w łącznej ilości 2 700 kg, z jednoczesną zmianą oznaczeń w dowodzie dostawy nr 1/W01618/2013 z dnia 4 września 2013 r. (załącznik 1 do oświadczenia).

W drugim dniu kontroli, tj. 5 września 2013 r. ustalono, że zakwestionowana partia produktu została sprzedana w godzinach rannych, a w ofercie znajdowała się partia produktu z terminem przydatności do spożycia „należy spożyć do: 08.09.2013 r.” o łącznej wielkości 2 700 kg (według dowodu dostawy nr 1/W01618/2013 z dnia 4 września 2013 r.), oznaczona jako „filety z kurczaka z obojczykiem kl. B”.

W trzecim dniu kontroli, tj. 10 września 2013 r., ustalono, że w ofercie znajdowała się partia produktu z terminem przydatności do spożycia „należy spożyć do: 13.09.2013 r.”, oznaczona jako „filety z piersi kurczaka z obojczykiem kl. A”.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z dnia 10 września 2013 r. (nr akt kontroli: KŻ.8361.100.2013) oraz na zdjęciach przedstawiających sposób oznakowania m.in. zakwestionowanej partii produktu.

Pismem z dnia 1 października 2013 r., Warmińsko-Mazurski WIIH poinformował stronę o wynikach kontroli i wnioskował o wprowadzanie do obrotu elementów z kurczaka oznakowanych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Odnosząc się do powyższego, strona poinformowała w piśmie z dnia 31 października 2013 r., że zakwestionowana partia filetów z kurczaka została w dniu kontroli wyłączona ze sprzedaży i przeetykietowana. Podkreśliła, że od dnia kontroli zmieniona została kwalifikacja wprowadzanych do obrotu elementów z kurczaka. Na potwierdzenie tego faktu, dołączyła do pisma wzór obowiązującej etykiety, zawierającej informację o nazwie produktu i klasie „filet z piersi kurczaka z obojczykiem kl. A”, dla nowej partii produktu z terminem przydatności do spożycia „należy spożyć do: 10.11.2013 r.”. Dodała, że pracownicy Zakładu Rozbioru Drobiu zostali odpowiednio przeszkoleni, aby zapobiec podobnym sytuacjom w przyszłości.

W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, pismem z dnia 29 listopada 2013 r., Warmińsko-Mazurski WIIH zawiadomił stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o jakości handlowej”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii produktu, informując jednocześnie o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania. W piśmie tym wezwał ją także do przekazania deklaracji podatkowej za ostatni rok rozliczeniowy i oświadczenia o liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień, natomiast w piśmie z dnia 2 grudnia 2013 r. oświadczyła, że średnie zatrudnienie w roku 2012 wynosiło 178 osób. Do pisma dołączyła także kserokopię zeznania podatkowego CIT-8 za rok 2012.

Pismem z dnia 17 grudnia 2013 r., Warmińsko-Mazurski WIIH powiadomił stronę o zakończeniu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 28 stycznia 2014 r., Warmińsko-Mazurski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 18 634,25 zł, z tytułu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadającej jakości handlowej jednej ww. partii produktu. Decyzja ta została doręczona stronie w dniu 31 stycznia 2014 r.

Pismem z dnia 10 lutego 2014 r. (nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego 11 lutego 2014 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę, poprzez obniżenie wysokości wymierzonej jej kary pieniężnej. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie przepisów:

- 1) art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i nałożenie na spółkę kary, której wysokość została ustalona w sposób dowolny, bez odniesienia się do ustawowych ograniczeń przewidzianych w tym przepisie;
- 2) art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że zakres naruszenia przepisów ustawy o jakości handlowej jest „najwyższy”, ze względu na znaczną wielkość i wartość partii oraz jej właściwości, podczas gdy przedmiotowe postępowanie dotyczyło jednej partii produktu, a więc niewielkiej ilości towaru, a w konsekwencji wymierzenie spółce kary rażąco wygórowanej w stosunku do zarzucanego czynu, przy jednoczesnym uznaniu, że stopień jej zawinienia był „średni” i nie była ona dotąd karana przez Inspekcję Handlową, a także stwierdzeniu, że należy ona do grupy średnich przedsiębiorców – zdaniem strony, kara ta jest niewspółmierna do stopnia naruszenia przepisów ustawy o jakości handlowej;
- 3) art. 7 Kpa w związku z art. 77 § 1 Kpa, poprzez nieprzeprowadzenie postępowania dowodowego zmierzającego do ustalenia wysokości kary nałożonej na spółkę, w oparciu o ustawowe przesłanki określenia jej wysokości i przyjęcie w sposób dowolny, że kwota 18 634,25 zł mieści się w górnej granicy kary, określonej w ustawie o jakości handlowej jako pięciokrotna wartość korzyści majątkowej, uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie nieodpowiadających jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych do obrotu – zdaniem strony, kara ta przekracza nie tylko pięciokrotną wartość korzyści majątkowej, ale także wartość zakwestionowanej partii produktu;
- 4) art. 11 Kpa, poprzez niewyjaśnienie, jakimi przesłankami kierował się organ pierwszej instancji przy ustalaniu wysokości kary – zdaniem strony, wyjaśnienia organu pierwszej instancji są ze sobą sprzeczne, gdyż z jednej strony stwierdza on, że spółka nie była dotąd karana przez Inspekcję Handlową, stopień jej zawinienia jest „średni”, oraz że wielkość jej obrotów kwalifikuje ją do grupy średnich przedsiębiorców, a z drugiej strony nakłada na nią karę, której wysokość przekracza pięciokrotną wartość korzyści majątkowej, jak również wartość zakwestionowanej partii produktu.

Pismem z dnia 24 lutego 2014 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Pismem z dnia 20 marca 2014 r., po konsultacjach z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów drogą elektroniczną i telefoniczną w dniu 19 marca 2014 r., Warmińsko-Mazurski WIIH skierował do strony prośbę o dostarczenie dokumentów potwierdzających odbiorców zakwestionowanej partii produktu. Strona przekazała żądane dokumenty w formie

zestawienia sprzedaży z dnia 3 września 2013 r. dotyczącego produktu o nazwie „filet z piersi kur. z obojczykiem kl. A” (w postaci druku z dnia 25 marca 2014 r.), dla 64 odbiorców, wraz z poszczególnymi dowodami zakupu (w postaci niepodpisanych duplikatów z dnia 25 marca 2014 r.). Dokumenty te zostały przekazane przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Olsztynie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przy piśmie z dnia 1 kwietnia 2014 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Jakość handlowa, w myśl art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, to cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania – nieobjęte jednak wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu, w myśl art. 6 ust. 1 i 2 ustawy o jakości handlowej, są oznakowane i do znakowania tych artykułów stosuje się odpowiednio wymagania określone w art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136 poz. 914 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia”.

Oznakowanie środka spożywczego, zgodnie z art. 45 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, obejmuje wszelkie informacje w postaci napisów i innych oznaczeń (w tym znaki towarowe, nazwy handlowe, elementy graficzne i symbole), dotyczące środka spożywczego i umieszczone na opakowaniu, etykietce, obwolucie, ulotce, zawieszce oraz w dokumentach, które są dołączone do tego środka spożywczego lub odnoszą się do niego.

W przypadku artykułu rolno-spożywczego będącego środkiem spożywczym, w myśl art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy o jakości handlowej, nazwa powinna odpowiadać wymaganiom

określonym w art. 47 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, to jest powinna odpowiadać nazwie ustalonej dla danego rodzaju środków spożywczych w przepisach prawa żywnościowego, a w przypadku braku takich przepisów powinna być nazwą zwyczajową lub składać się z opisu tego środka spożywczego lub sposobu jego użycia, tak aby umożliwić konsumentowi rozpoznanie rodzaju i właściwości środka spożywczego oraz odróżnienie go od innych produktów.

Normy handlowe dla mięsa drobiowego zostały określone w rozporządzeniu (WE) nr 543/2008 oraz załączniku XIV część B do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007.

Rozporządzenie (WE) nr 543/2008 stanowi w art. 4 ust. 1, że nazwy, pod którymi sprzedaje się produkty objęte tym rozporządzeniem, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2000/13/WE, to nazwy wymienione w art. 1 rozporządzenia i ich odpowiedniki w innych językach wspólnotowych, podane w załączniku I do rozporządzenia, uściślone – dla kawałków drobiu – przez podanie odpowiedniego gatunku.

Poszczególne kawałki drobiu zostały zdefiniowane w art. 1 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 543/2008, gdzie:

- „filet z piersi” to cała lub połowa piersi bez kości, tj. bez mostka i żeber. Filet z piersi indyczej może składać się wyłącznie z mięśnia piersiowego głębokiego (lit. k),
- „filet z piersi z obojczykiem” to filet z piersi, bez skóry, z obojczykiem i chrząstką mostka, przy czym masa obojczyka i chrząstki mostka nie przekracza 3 % całkowitej masy kawałka (lit. l).

Rozporządzenie (WE) nr 543/2008 nie definiuje jednak „filetów z kurczaka”, tylko „filety z piersi kurczaka”. Zgodnie z art. 5 ust. 1 tego rozporządzenia, produkty inne niż określone w art. 1 mogą być wprowadzane do obrotu we Wspólnocie tylko pod nazwami, które nie wprowadzają konsumenta wyraźnie w błąd, powodując ich utożsamianie z innymi produktami określonymi w art. 1 lub z oznaczeniami przewidzianymi w art. 11.

Rozporządzenie (WE) nr 1234/2007 stanowi w art. 116, że produkty sektora mięsa drobiowego są wprowadzane do obrotu zgodnie z przepisami zamieszczonymi w załączniku XIV. Zgodnie z załącznikiem XIV część B pkt III ppkt 1 do tego rozporządzenia, mięso drobiowe jest klasyfikowane według jakości jako klasa A lub B, w zależności od budowy i wyglądu tusz lub ich części. Klasyfikacja ta uwzględnia w szczególności umięśnienie, występowanie tkanki tłuszczowej oraz ilość uszkodzeń i urazów.

W dniu 20 grudnia 2013 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. U. UE L 347 z 20.12.2013 s. 671 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013”, które stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r. (z wyjątkami określonymi w art. 232 ust. 1 lit. a i b). Rozporządzenie to uchyliło rozporządzenie (WE) nr 1234/2007. Jednakże stanowi ono w art. 230 ust. 1 lit. c, że przepisy art. 116 i załącznika XIV część B do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 stosuje się do dnia rozpoczęcia stosowania odpowiednich przepisów dotyczących wprowadzania do

obrotu, które mają zostać ustanowione w drodze aktów delegowanych (czyli dotychczasowe przepisy nadal mają zastosowanie w niniejszej sprawie).

Kwestie dotyczące oznakowania mięsa drobiowego dodatkową informacją o kategorii mięsa drobiowego zostały określone w rozporządzeniu (WE) nr 543/2008. Kategoria mięsa drobiowego, została w tym rozporządzeniu określona jako klasa jakości dostarczonego mięsa drobiowego, o której mowa w załączniku XIV część B pkt III ppkt 1 do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007. Jak stanowi art. 3 ust. 5 lit. a rozporządzenia (WE) nr 543/2008, informację w tym zakresie, niezależnie od przestrzegania ustawodawstwa krajowego przyjętego zgodnie z dyrektywą 2000/13/WE, zamieszcza się w towarzyszących dokumentach handlowych w rozumieniu art. 13 ust. 1 lit. b tej dyrektywy.

W myśl art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 543/2008, niezależnie od przestrzegania ustawodawstwa krajowego przyjętego zgodnie z dyrektywą 2000/13/WE, etykietowanie, prezentacja i reklamowanie mięsa drobiowego przeznaczonego dla konsumenta końcowego są zgodne z dodatkowymi wymogami określonymi w ust. 3 i 4 niniejszego artykułu.

W przypadku dostaw do zakładów rozbioru lub przetwórstwa, zgodnie z art. 5 ust. 6 rozporządzenia (WE) nr 543/2008, w drodze odstępstwa od art. 3 ust. 5 oraz art. 5 ust. 2-5, nie ma potrzeby klasyfikowania mięsa drobiowego lub umieszczania dodatkowych oznaczeń, o których mowa w wymienionych artykułach (czyli informacji o klasie jakości A lub B).

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w Hurtowni Mięsa i Wędlin, należącej do przedsiębiorcy PiB Sp. z o.o. z siedzibą w Gołyminie-Ośrodku, przez inspektorów reprezentujących Warmińsko-Mazurskiego WIIH, stwierdzono, że jedna ww. partia produktu nie spełniała wymagań jakości handlowej, z uwagi na:

- niewłaściwe cechy organoleptyczne (tj. obecność obojczyków i pozostałości chrząstek), co było niezgodne z treścią art. 1 pkt 2 lit. k rozporządzenia (WE) nr 543/2008, a także z deklaracją producenta zamieszczoną w oznakowaniu tego produktu,
- nieprawidłowe oznakowanie, poprzez: użycie niewłaściwej nazwy produktu (tj. podano „filety z kurczaka”, podczas gdy przeprowadzona ocena organoleptyczna wykazała, że faktycznie były to filety z piersi kurczaka z obojczykiem) i niepodanie klasy produktu, co stanowiło naruszenie przepisów art. 1 pkt 2 lit. k, art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 543/2008 i załącznika XIV część B pkt III ppkt 1 do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007.

Na podstawie powyższych ustaleń, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzona do obrotu jedna ww. partia produktu jest artykułem rolno-spożywczym nieodpowiadającym jakości handlowej – co jego zdaniem wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej i skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 18 634,25 zł.

Zgodnie z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Tym samym, Warmińsko-Mazurskiego WIIH wymierzył w drodze decyzji powyższą karę PiB Sp. z o.o. z siedzibą w Gołyminie-Ośrodku, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu nieodpowiadający jakości handlowej przedmiotowy produkt.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona wniosła o obniżenie wysokości nałożonej na nią kary pieniężnej, jako ustalonej w sposób dowolny, bez odniesienia się do ustawowych ograniczeń przewidzianych w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, jako rażąco wygórowanej w stosunku do zarzucanego czynu (przy jednoczesnym uznaniu, że stopień jej zawinienia był „średni” i nie była ona dotąd karana przez Inspekcję Handlową, jak również stwierdzeniu, że należy ona do grupy średnich przedsiębiorców), jako niewspółmiernej do stopnia naruszenia przepisów tej ustawy oraz przekraczającej nie tylko pięciokrotną wartość korzyści majątkowej, ale także wartość zakwestionowanej partii produktu.

Analizując akta sprawy, Prezes UOKiK zauważa, że podstawą faktyczną do wydania zaskarżonej decyzji były ustalenia kontroli zawarte w protokole kontroli z dnia 10 września 2013 r., do którego dołączono sprawozdanie z badań organoleptycznych z dnia 4 września 2013 r. nr 1, oświadczenie kierownika hurtowni z dnia 4 września 2013 r. oraz zdjęcia przedstawiające sposób oznakowania m.in. zakwestionowanej partii produktu, wykonane w dniu 4 września 2013 r. Do akt sprawy dołączono także dowód dostawy nr 1/W01618/2013 z dnia 3 września 2013 r. dotyczący przedmiotowego produktu, zadeklarowanego jako „filet z kurczaka” w łącznej ilości 1 200 kg, z tą samą datą dostawy (wykonania usługi) i wysyłki do odbiorcy, tj. kontrolowanej hurtowni, należącej również do strony.

Z protokołu kontroli wynika, że w pierwszym dniu kontroli, tj. 4 września 2013 r. filety z kurczaka były oferowane do sprzedaży w łącznej ilości 851,53 kg, a w drugim dniu kontroli, tj. 5 września 2013 r. zostały sprzedane w godzinach rannych. Były one oferowane do sprzedaży w opakowaniach transportowych, w postaci otwartych pojemników o masie netto 15 kg, opatrzonych etykietą z danymi dotyczącymi producenta, nazwy produktu (tj. „filet z kurczaka”), numeru partii produkcyjnej, terminu przydatności do spożycia, masy netto, warunków przechowywania i numeru kontroli weterynaryjnej. Ponadto, z protokołu kontroli wynika, że produkt ten sprawdzono w zakresie cech organoleptycznych (wykonując ocenę na miejscu) oraz prawidłowości oznakowania (sprawdzając jedynie informacje podane na etykietach zamieszczonych na opakowaniach transportowych i ww. dowodzie dostawy do hurtowni, czyli dostawy w obrębie tego samego podmiotu).

Prezes UOKiK zauważa, że ze sprawozdania z badań organoleptycznych nr 1 wynika jednoznacznie, że przedmiotowy produkt posiadał obojczyk i pozostałości chrząstek, a więc cechy właściwe dla filetów z piersi kurczaka z obojczykiem (zdefiniowanych w art. 1 pkt 2 lit. 1 rozporządzenia (WE) nr 543/2008), podczas gdy na etykietach zamieszczonych na opakowaniach transportowych i w ww. dowodzie dostawy do hurtowni zadeklarowano, że są to „filety z kurczaka”, które nie zostały zdefiniowane w tym rozporządzeniu. Z tego względu, nie można podzielić poglądu organu pierwszej instancji, że doszło do naruszenia wymagań określonych w art. 1 pkt 2 lit. k rozporządzenia (WE) nr 543/2008. Nie budzą natomiast wątpliwości ustalenia organu pierwszej instancji, że wprowadzone do obrotu kawałki mięsa

drobiowego pod nazwą „filety z kurczaka” posiadały niewłaściwą nazwę produktu, zarówno na etykietach naklejonych na opakowania transportowe, jak i w ww. dowodzie dostawy do hurtowni, co było niezgodne z treścią art. 1 pkt 2 lit. 1 rozporządzenia (WE) nr 543/2008 i załącznika XIV część B pkt III ppkt 1 do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007. Jednocześnie, jak wynika z oświadczenia kierownika hurtowni z dnia 4 września 2013 r., produkt ten został w tym samym dniu wstrzymany od obrotu do czasu poprawy oznakowania, a po naklejeniu na opakowania transportowe nowych etykiet z informacją o nazwie produktu i klasie (tj. „filet z kurczaka z obojczykiem kl. B”), został ponownie wprowadzony do obrotu. Prezes UOKiK zauważa, że nazwa ta również nie spełniła wymagań rozporządzenia (WE) nr 543/2008.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 543/2008, informację o kategorii mięsa drobiowego, o której mowa w załączniku XIV część B pkt III ppkt 1 do rozporządzenia (WE) nr 1234/2007 (czyli o klasie jakości A lub B), niezależnie od przestrzegania ustawodawstwa krajowego przyjętego zgodnie z dyrektywą 2000/13/WE, zamieszcza się w towarzyszących dokumentach handlowych w rozumieniu art. 13 ust. 1 lit. b tej dyrektywy (art. 3 ust. 5 lit. a). Jednakże, nie ma potrzeby klasyfikowania mięsa drobiowego lub umieszczania informacji na ten temat, w przypadku dostaw do zakładów rozbioru lub przetwórstwa (art. 5 ust. 6). Nazwy, pod którymi sprzedaje się produkty objęte niniejszym rozporządzeniem, w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2000/13/WE, to nazwy wymienione w art. 1 tego rozporządzenia (w tym filet z piersi kurczaka i filet z piersi kurczaka z obojczykiem, odpowiednio: w art. 1 pkt 2 lit. k i lit. l), uściślone przez podanie odpowiedniego gatunku (art. 4 ust. 1).

Należy zauważyć, że dokonując oceny jakości handlowej przedmiotowego produktu, pod względem prawidłowości oznakowania i rzetelności podawanych informacji w zakresie nazwy produktu (w drodze wykonanej na miejscu oceny organoleptycznej), organ pierwszej instancji sprawdził tylko informacje podane na etykietach zamieszczonych na opakowaniach transportowych i w ww. dowodzie dostawy do hurtowni, ustalając, obok niewłaściwej nazwy produktu, brak podania klasy jakości A lub B. Przeprowadzając ocenę organoleptyczną, nie ustalił natomiast, jaką rzeczywistą klasę jakości posiadał ten produkt. Wobec powyższego, zdaniem Prezesa UOKiK, należy przeprowadzić dodatkowe wyjaśnienia i ustalić, w jakiej klasie jakości produkt ten był oferowany odbiorcom, w celu zbadania, czy do odbiorców detalicznych przekazywane były informacje, które zapewnią możliwość znakowania środków spożywczych (przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta finalnego) zgodnie z przepisami § 2 ust. 1 pkt 9 (dla środków spożywczych w opakowaniach) lub § 17 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 (dla środków spożywczych bez opakowań lub pakowanych przy sprzedaży) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (Dz. U. Nr 137, poz. 966 z późn. zm.). Należy w tym miejscu podkreślić, że na etapie obrotu, jakim jest hurtownia, oznaczenia handlowe, mogą być przekazywane również w innych dokumentach, niż sprawdzone przez organ pierwszej instancji w toku kontroli, np. w dowodach dostawy do kolejnych odbiorców. Prezes UOKiK wskazuje, że dla zapewnienia identyfikowalności, o której mowa w art. 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz

ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zgodnie z przepisami art. 3 rozporządzenia Komisji (UE) nr 931/2011 z dnia 19 września 2011 r. w sprawie wymogów dotyczących możliwości śledzenia ustanowionych rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. UE L 242 z 20.9.2011 s. 2), podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają udostępnienie podmiotowi działającemu na rynku spożywczym, któremu dostarczana jest żywność, oraz, na żądanie, właściwemu organowi następujące informacje dotyczące przesyłek żywności pochodzenia zwierzęcego:

- dokładny opis żywności;
- wolumen lub ilość żywności;
- nazwa i adres podmiotu działającego na rynku spożywczym, od którego żywność została wysłana;
- nazwa i adres wysyłającego (właściciela), jeżeli jest różny od podmiotu działającego na rynku spożywczym, od którego żywność została wysłana;
- nazwa i adres podmiotu działającego na rynku spożywczym, do którego żywność jest wysyłana;
- nazwa i adres odbiorcy (właściciela), jeżeli jest różny od podmiotu działającego na rynku spożywczym, do którego żywność jest wysyłana;
- odniesienie identyfikujące odpowiednio serię, partię lub przesyłkę; oraz
- data wysyłki.

Powyższe informacje udostępnia się oprócz informacji wymaganych na podstawie odpowiednich przepisów prawodawstwa unijnego dotyczących identyfikowalności żywności pochodzenia zwierzęcego. Informacje te podlegają codziennej aktualizacji i muszą być dostępne co najmniej do momentu, w którym zasadne będzie przyjęcie, że żywność została skonsumowana. Na żądanie właściwego organu podmiot działający na rynku spożywczym dostarcza informacje bez nieuzasadnionej zwłoki. Wybór określonego sposobu udostępnienia takich informacji należy do dostawcy żywności, o ile informacje te będą dostępne dla podmiotu działającego na rynku spożywczym, któremu dostarczana jest żywność, w sposób gwarantujący ich jasność i jednoznaczność.

Należy zaznaczyć, że na etapie postępowania odwoławczego dołączono do akt sprawy dodatkowe dokumenty w formie zestawienia sprzedaży z dnia 3 września 2013 r. dotyczącego produktu o nazwie „filet z piersi kur. z obojczykiem kl. A” (w postaci druku z dnia 25 marca 2014 r.), dla 64 odbiorców w łącznej ilości 1 165,202 kg, wraz z poszczególnymi dowodami zakupu, wystawionymi przez stronę w dniu 3 września 2013 r., z tą samą datą dostawy (wykonania usługi) i wysyłki do odbiorcy (w postaci niepodpisanych duplikatów z dnia 25 marca 2014 r.). Dokumenty te zostały przekazane przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Olsztynie do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przy piśmie z dnia 1 kwietnia 2014 r. Z dowodów zakupu wynika, że przedmiotowy produkt był dostarczany do różnych podmiotów i oferowany pod nazwą „filet z piersi kur. z obojczykiem kl. A” (poza jednym przypadkiem, w którym podano „filet z kurczaka luz”). Dla 63 odbiorców był zatem oznakowany właściwą nazwą produktu, a także posiadał oznaczenie klasy produktu. Była to

jednak inna klasa, niż ustalona przez organ pierwszej instancji na podstawie oświadczenia kierownika hurtowni z dnia 4 września 2013 r. Należy także zauważyć, że w każdej fakturze podano inny numer handlowego dokumentu identyfikacyjnego, a jednocześnie nie wykazano danych dotyczących partii produkcyjnej, co nie pozwala ustalić, czy dokumenty te dotyczą zakwestionowanej partii produktu.

W ocenie Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji nie podjął wszelkich niezbędnych kroków do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego, aby stwierdzić, czy przedmiotowy produkt spełniał wymagania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej oraz deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tego produktu, co stanowiło naruszenie treści art. 6 i 7 Kpa, w związku z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Należy zauważyć, że dowody zgromadzone przez organ pierwszej instancji w toku kontroli, stanowiące podstawę faktyczną do wydania zaskarżonej decyzji, wskazujące na użycie niewłaściwej nazwy produktu i niepodanie klasy produktu, stoją w sprzeczności z dokumentami przekazanymi przez organ pierwszej instancji na etapie postępowania odwoławczego przy piśmie z dnia 1 kwietnia 2014 r.

Należy podkreślić, że organy administracji publicznej, zgodnie z art. 6 Kpa działają na podstawie przepisów prawa, a w myśl art. 7 Kpa w toku postępowania stoją one na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Przy ponownym rozpatrzeniu sprawy w zakresie wymierzenia kary pieniężnej, należy przede wszystkim przeprowadzić postępowanie wyjaśniające w celu ustalenia, czy przesłane przy piśmie z dnia 1 kwietnia 2014 r. 64 faktury dotyczą zakwestionowanej partii produktu, a także wyjaśnienia rozbieżności pomiędzy oświadczeniem kierownika hurtowni z dnia 4 września 2013 r., wskazującym na wprowadzenie do obrotu kawałków mięsa drobiowego o klasie jakości B, a fakturami, które wskazują na klasę jakości A. Należy uwzględnić, że wymagania dla kawałków mięsa drobiowego oferowanego w opakowaniach transportowych, dotyczące oznakowania informacją o nazwie produktu i dodatkową informacją o klasie jakości A lub B zostały określone w art. 4 ust. 1 (nazwa produktu) i art. 3 ust. 5 lit. a (klasa produktu) rozporządzenia (WE) nr 543/2008, a w przypadku klasy produktu – ze zwróceniem uwagi na odstępstwa, o których mowa w art. 5 ust. 6 tego rozporządzenia.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji, gdy decyzja ta została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej

rozstrzygnięcie. Przekazując sprawę, organ ten powinien wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. PiB Sp. z o.o.
ul. Szosa Ciechanowska 13B
06-420 Gołymin-Ośrodek
2. Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Olsztynie
3. a/a